

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 12/16

Λουξεμβούργο, 4 Φεβρουαρίου 2016

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στις υποθέσεις C-165/14, Alfredo Rendón
Marín κατά
Administración del Estado, και C-304/14, Secretary of State for the Home
Department κατά CS

Κατά τον γενικό εισαγγελέα M. Szpunar, υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει την αποκλειστική επιμέλεια ανήλικου πολίτη της ΕΕ δεν δύναται να απελαθεί από κράτος μέλος ή να στερηθεί της δυνατότητας αποκτήσεως άδειας διαμονής αποκλειστικώς λόγω του ποινικού ιστορικού του

Έκδοση μέτρου απελάσεως χωρεί μόνον εφόσον το μέτρο αυτό είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας και θεμελιώνεται επί επιτακτικών λόγων δημοσίας ασφαλείας, καθώς και επί της προσωπικής συμπεριφοράς του υπηκόου τρίτης χώρας, η οποία πρέπει να συνιστά πραγματική, ενεστώσα και αρκούντως σοβαρή απειλή

Η Συνθήκη ΛΕΕ ορίζει ότι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα κράτους μέλους είναι πολίτης της Ένωσης και έχει το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών.

Λόγω του ποινικού ιστορικού τους, δύο υπήκοοι τρίτης χώρας υπήρξαν αποδέκτες, αντιστοίχως, απορριπτικής αποφάσεως επί αιτήσεως χορηγήσεως άδειας διαμονής και αποφάσεως απελάσεως εκ μέρους των αρχών του κράτους μέλους κατοικίας και ιθαγένειας των ανήλικων τέκνων τους, πολιτών της Ένωσης, τα οποία συντηρούνται από τους ίδιους. Ο A. Rendón Marín είναι πατέρας δύο τέκνων των οποίων έχει την αποκλειστική επιμέλεια, ήτοι ενός άρρενος ισπανικής ιθαγένειας και ενός θήλεος πολωνικής ιθαγένειας. Τόπος κατοικίας των δύο ανήλικων τέκνων υπήρξε ανέκαθεν η Ισπανία (υπόθεση C-165/14). Η CS είναι μητέρα ενός άρρενος τέκνου βρετανικής ιθαγένειας που κατοικεί με την ίδια στο Ηνωμένο Βασίλειο και του οποίου αυτή έχει την αποκλειστική επιμέλεια (υπόθεση C-304/14).

Εφιστάται η προσοχή του Τύπου επί του γεγονότος ότι το ερώτημα επί της υποθέσεως C-304/14 υποβλήθηκε χωρίς αναφορά των ονομάτων των ενδιαφερομένων από το αιτούν βρετανικό δικαστήριο, το οποίο είχε εκδώσει σχετική διάταξη προς προστασία του συμφέροντος του τέκνου της CS.

Το Tribunal Supremo (Ανώτατο Δικαστήριο Ισπανίας) και το Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) London (Τμήμα Μεταναστεύσεως και Ασύλου του Ανωτέρου Δικαστηρίου του Λονδίνου, Ηνωμένο Βασίλειο) υπέβαλαν στο Δικαστήριο ερώτημα περί των ενδεχόμενων συνεπειών του ποινικού παρελθόντος επί της αναγνωρίσεως δικαιώματος διαμονής δυνάμει του δικαίου της Ένωσης.

Με τις προτάσεις του ο γενικός εισαγγελέας Maciej Szpunar τονίζει κατ' αρχάς ότι η οδηγία περί ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους¹ τυγχάνει εφαρμογής επί της καταστάσεως του A. Rendón Marín και της πολωνικής ιθαγένειας κόρης του, δεν τυγχάνει όμως εφαρμογής επί της καταστάσεως του A. Rendón Marín και του ισπανικής ιθαγένειας υιού του ούτε επί της καταστάσεως της CS και του βρετανικής ιθαγένειας τέκνου της. Συγκεκριμένα, η οδηγία εφαρμόζεται επί των πολιτών της Ένωσης και των

¹ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158, σ. 77).

μελών των οικογενειών τους που μεταβαίνουν ή διαμένουν σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο του οποίου είναι υπήκοοι. Ούτε όμως τα τέκνα του A. Rendón Marín, ισπανικής και πολωνικής ιθαγένειας, αντιστοίχως, ούτε το τέκνο της CS, Βρετανός υπήκοος, διέσχισαν σύνορο. Κατά τον γενικό εισαγγελέα, η οδηγία τυγχάνει εφαρμογής αποκλειστικώς υπό την έννοια ότι επιτρέπει στον A. Rendón Marín να διαμένει στην Ισπανία (κράτος μέλος υποδοχής) με την πολωνικής ιθαγένειας κόρη του (νεαρής ηλικίας ανήλικη υπήκοο άλλου κράτους μέλους) της οποίας ο ίδιος έχει εν τοις πράγμασι την επιμέλεια.

Ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι **το δικαίωμα διαμονής που ο A. Rendón Marín αντλεί από την οδηγία χάρις στην κόρη του δεν δύναται να περιορισθεί διά εθνικής διατάξεως η οποία εξαρτά κατά τρόπο αυτόματο τη χορήγηση άδειας διαμονής από την απουσία ποινικού ιστορικού στην Ισπανία ή στις χώρες προηγούμενης διαμονής του.** Συγκεκριμένα, η εν λόγω αυτοδίκαιη απόρριψη της αιτήσεως χορηγήσεως άδειας διαμονής δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας ούτε καθιστά δυνατό να αξιολογηθεί κατά πόσον η προσωπική συμπεριφορά του ενδιαφερομένου συνιστά ενδεχομένως ενεστώτα κίνδυνο για τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια. Συνεπώς, **το δίκαιο της Ένωσης αποκλείει εθνική κανονιστική ρύθμιση προβλέπουσα την αυτοδίκαιη απόρριψη αιτήσεως χορηγήσεως άδειας διαμονής υπηκόου τρίτης χώρας, γονέα ανήλικου τέκνου πολίτη της Ένωσης το οποίο συντηρείται από τον ίδιο και συνοικεί με αυτόν στο κράτος μέλος υποδοχής, εκ μόνου του λόγου ότι ο αιτών έχει ποινικό ιστορικό.**

Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας του Δικαστηρίου², ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι, ως υπήκοοι κράτους μέλους, τα τέκνα του A. Rendón Marín και το τέκνο της CS απολαύουν του καθεστώτος του πολίτη της Ένωσης, το οποίο τους παρέχει το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής εντός της Ένωσης. **Οιοσδήποτε περιορισμός του εν λόγω δικαιώματος εμπίπτει, επομένως, στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, το οποίο αποκλείει μέτρα που έχουν ως αποτέλεσμα να στερούν από τους πολίτες της Ένωσης τη δυνατότητα πραγματικής απολαύσεως, κατά το ουσιώδες μέρος τους, των δικαιωμάτων που τους απονέμει η Συνθήκη.** Στις υπό εξέταση περιπτώσεις, τα τέκνα **ενδέχεται να υποχρεωθούν εκ των πραγμάτων να συνοδεύσουν τον γονέα τους σε περίπτωση απελάσεώς του, δεδομένου ότι αυτός έχει την αποκλειστική επιμέλειά τους.** Σε μια τέτοια περίπτωση, τα τέκνα θα υποχρεώνονταν να εγκαταλείψουν το έδαφος της Ένωσης, ενδεχόμενο που θα τους στερούσε τη δυνατότητα πραγματικής απολαύσεως, κατά το ουσιώδες μέρος τους, των δικαιωμάτων που πηγάζουν από την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης. Προς διασφάλιση του συμφέροντος των εν λόγω τέκνων έχει αναγνωρισθεί στους γονείς οι οποίοι τελούν σε αυτήν την κατάσταση δευτερογενές δικαίωμα διαμονής. Το δικαίωμα αυτό πηγάζει απευθείας από τη Συνθήκη ΛΕΕ. Ο γενικός εισαγγελέας προβαίνει εν προκειμένω σε αναλογική εφαρμογή της νομολογίας περί των μέτρων απομακρύνσεως εις βάρος υπηκόων κράτους μέλους που βαρύνονται με ποινικές καταδίκες, δεδομένου ότι ο A. Rendón Marín και η CS δεν είναι οι ίδιοι πολίτες της Ένωσης, αλλά υπήκοοι τρίτης χώρας μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης. Κατά την εν λόγω νομολογία, οι έννοιες της δημοσίας τάξεως και της δημοσίας ασφαλείας πρέπει να τυγχάνουν στενής ερμηνείας στο πλαίσιο των περιορισμών του δικαιώματος διαμονής. Ο γενικός εισαγγελέας θεωρεί ανεπιτρέπτη τη διαφοροποίηση των περιορισμών ενός τέτοιου δικαιώματος για λόγους δημοσίας τάξεως ή δημοσίας ασφαλείας αναλόγως της πηγής, Συνθήκης ή οδηγίας, του εν λόγω δικαιώματος.

Ο γενικός εισαγγελέας καταλήγει στο συμπέρασμα ότι **εθνική κανονιστική ρύθμιση προβλέπουσα την αυτοδίκαιη απόρριψη αιτήσεως χορηγήσεως άδειας διαμονής υπηκόου τρίτης χώρας, πατέρα ανήλικων τέκνων πολιτών της Ένωσης των οποίων ο ίδιος έχει την αποκλειστική επιμέλεια, λόγω του ποινικού ιστορικού του, προσκρούει στη Συνθήκη ΛΕΕ, στην περίπτωση κατά την οποία η εν λόγω απόρριψη έχει ως συνέπεια να υποχρεωθούν τα τέκνα να εγκαταλείψουν το έδαφος της Ένωσης.**

² Ιδίως των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 19ης Οκτωβρίου 2004, Zhu και Chen ([C-200/02](#), βλ., επίσης, [ΑΤ αριθ. 84/04](#)), της 2ας Μαρτίου 2010, Rottmann ([C-135/08](#) βλ., επίσης, [ΑΤ αριθ. 15/10](#)) και της 8ης Μαρτίου 2011, Ruiz Zambrano ([C-34/09](#), βλ., επίσης, [ΑΤ αριθ. 16/11](#)).

Ο γενικός εισαγγελέας εξετάζει, τέλος, την εξαίρεση για λόγους δημοσίας τάξεως ή δημοσίας ασφαλείας την οποία επικαλείται η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου προς δικαιολόγηση της αποφάσεως απελάσεως της CS. Κατά την εν λόγω απόφαση απελάσεως, το βαρύ ποινικό ιστορικό της CS συνιστά σαφή απειλή για τη συνοχή και τις αξίες της κοινωνίας του εν λόγω κράτους μέλους, η διαφύλαξη των οποίων αποτελεί θεμιτό συμφέρον. Ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι **το δίκαιο της Ένωσης αποκλείει, κατ' αρχήν, την απέλαση, μέτρο το οποίο, εντούτοις, σε εξαιρετικές περιστάσεις, δύναται να επιτραπεί**, υπό τον όρον τηρήσεως της αρχής της αναλογικότητας και της θεμελιώσεώς του επί της προσωπικής συμπεριφοράς του συγκεκριμένου ατόμου (συμπεριφοράς η οποία πρέπει να συνιστά πραγματική, ενεστώσα και αρκούντως σοβαρή απειλή για θεμελιώδες συμφέρον της κοινωνίας), καθώς και επί επιτακτικών λόγων δημοσίας ασφαλείας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο των προτάσεων ([C-165/14](#), [C-304/14](#)) δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582